

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja ilmestyy Astoriassa, Ore., joka tiistai The Western Workmen's Publ. Society'n kustantamana.

Tilauhinnat Yhdysvaltoihin:
1 vuosikerta \$1.75. Puoli vuotta \$1.00
Canadaan ja Suomeen:
1 vuosikerta \$2.00. Puoli vuotta \$1.15

TOVERITAR

Box 99, Astoria, Ore.

Entered as second-class matter July 16th, 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE)

Subscription rates in the United States

One year \$1.75 — 6 months \$1.00

IN CANADA:

One year \$2.00 — 6 months \$1.15

Toimitus:

HELMI MATTSON

Box 99, Astoria, Ore.

TOVERITAR KYMMEN-VUOTIAS

Toveritar kymmenvuotias valmistu-
maisillaan! Rientäkää lähettämään
runsaasti tilauksia tälle julkaisulle.
Toverittaren monivuotiset lukijat,
muistakaa tutustua lehtenne kymmen-
vuotiseen täyttävyyden muistojulkai-
suun. Ensimmäinen numero tulee tarkempi
selostus sisällöstä.

Toveritar kymmenvuotias odottaa
runsaasti tilauksia! Osoittakaa tilauk-
senne suoraan Toverittaren kontto-
riin, osoitteella:

Toveritar,
Box 99,
Astoria, Oregon.

TYÖTTÖMYYSTILASTOJA

Yhdysvaltojen työdepartementin työn-
välitysviraston toimittama työttö-
myystilasto osoittaa, että tammikuusena
1921 oli tänä maan 48 valtiossa
ja Columbian piirissä 3,473, 446 työn-
teijää vähemmän teollisuuden palvelus-
uksessa kuin tammikuussa 1920, teh-
den vähennyä 36.9 prosenttia. Vä-
henyys on ollut suurin seuraavissa
valtioissa: Michiganissa 522,171 eli
15.7 pros., Ohiossa 454,032 eli 13.3

pros., New Yorkissa 442,800 eli 13.3
pros., Illinoisissa 414,087 eli 12.5 pros.,
Pennsylvaniassa 266,900 eli 8 pros.,
Massachusettsissa 181,127 eli 5.5 pros.,
Indianassa 158,098 eli 4.8 pros., New
Jerseyssä 117,700 eli 3.5 pros ja Con-
necticutissa 100,198 eli 3 prosenttia.

Tilasto sisältää seuraavat ammattit:
Sähkö- ja valimoteollisuuden, rakeu-
nusammattit, teurastamo- ja elintar-
vetehtaat, kutomo-, vaate- ja neuloma-
teollisuudet, nahka- ja kenkäteollis-
suuden, saha- ja huonekaluteollisuus-
den sekä savi-, lasi-, sementti- ja ki-
viteollisuudet. Yksityisiä teollisuus-
keskustoista oli työttömyys suurin
New Yorkin kaupungissa, missä se
teki 234,243 työlläistä, sitten seurau
Detroit, missä oli 160,000 työttömiä,
Chicagossa oli 86,000 työttömiä, Cle-
velandissa oli 81,000, Philadelphianssa
70,444 St. Louisissa 49,350 ja Ne-
warkissa 41,000 työttömiä.

Tämä tilasto ei käsitä maanvilja-
lystyöllisiä, satamatyöllisiä eikä
myöskään sekatyöllisiä eikä niin-
kään kauppa-apulaisia, kontoriväe-
työä eikä muita teollisuusaloja kuin
edellä mainitut, joten työttömien lu-
ku Yhdysvalloissa tätä nykyä edellä
olevaa tilastoa tuntuvasti suurempi.

**KIINAN NAISAT VAATI-
VAT OIKEUKSIA**

Kiinassakin naiset seuraavat länsi-
maiden esimerkkiä, siellä on nyt pe-
rustettu äänioikeusliitto. Perustavas-
sa konventiossissa, johon enimmäk-
seen koulukasvatukseen saaneet naiset
osaottivat, hyväksyttiin liiton ohjel-
ma, joka sisältää suunnitellun seura-
vaa:

Jokaisella naisella täytyy olla ää-
nioikeus. Naisten on saatava tasa-
puolista suojaa lain edessä. Tyttö-
orjuus on poistettava. Naisella täy-
tyy olla oikeus omaisuutensa, jotka
voidaan pitää hänen nimeään.

Naisella täytyy olla oikeus solmia
avioliitto kenen kanssa haluaa. Nais-
ten on saatava tasapuoliset oikeudet
sivistykseen miesten rinnalla ja sa-
malla kun naisille on myönnettävä
tasapuoliset ammattoikeudet, on heil-
le myöskin maksettava tasapuolinen
palkka.

Näiden ja useiden muiden tärkei-

den korjausten lisäksi vaaditaan vie-
lä valtiolta avustusta leskille lasten-
sa ylläpitämiseksi.

**HUONOT OLOSUHTEET
TYÖLÄISNAISILLA
JAPANISSA**

Japanista palanneet brittiläiset lä-
hetystyöläiset ovat kertoneet häm-
mästyttäviä seikkoja siellä vallitse-
vasta taloudellisesta tilanteesta, eri-
koisesti naistyöläisten kurjista olois-
ta. Heidän antamansa raportit oso-
tavat, että tämä yksi maailman mahta-
vimmissa sotilasvalloista ei ole vältti-
tynyt ryhtyä edes vähäisimpinkään
toimenpiteisiin työläisnaisensa suoje-
lemiseksi.

Eriä Glasgowissa julkaistu asiakir-
ja osoittaa, että maan 850,000 nais-
työläisistä noin 8,000 on vuosittain
pakotettu jättämään työskentelynsä
tehtaissa saamiensa tautien vuoksi
ja että näistä noin 11,000 kuolee
keuhkotautiin. Vuosittain hankkitaan
Japanin tehtaisiin noin 200,000 uutta
naistyöläistä manseudulta. Näistä
120,000 ei ole koskaan tilaisuudessa
palaamaan takaisin kotiseudulle.

Alhaiset palkat pakottavat naiset
turvautumaan ammattihaureuteen.
Hovgo-Keu'n teollisuuskeskuksessa,
missä sanotaan vallitsevan "hyvät"
olosuhteet työläisillä, 18 prosenttia
naisista tulee pakotetuksi ammatti-
haureuteen eläkkeeseen. Osakassa 17
prosenttia naistyöläisistä ansaitsevat
elämänsä samalla tavalla.

Alle 15 vuotta vanhat tyttöset työ-
skentelevät 14-tuntisia työpäiviä maan-
silkiteollisuuslaitoksissa.

**ÄITIYSAVUSTUS AUST-
RALIASSA**

New South Walesin parlamentissa
on maan työvänehallitus tehnyt äi-
tiysavustuslakiesityksen, jonka mu-
kaan sellaiset perheet, missä on v-
seampi kuin kaksi lasta ja, missä äiti
ansaitsee vähemmän kuin \$32.50 vii-
kossa, saamaan avustusta.

Nykyään voimassa oleva laki mää-
rittelee elintasoa vastaavaksi viikko-
palkaksi \$21.25 miehelle valmalle ja
kahdelle lapselle. Lukuun ei ole o-
tettu suurempia perheitä. Siis jos

perheessä on kahdeksan lasta, niin
sitten tapauksessa lain mukaan, kuusi
saapi kuolla nälkään, koska heidän
elannokseen ei ole mitään laskettu.
Vastaesitetyn äitiysavustuslain tar-
koitus on maksaa jokaiselle lapselle,
yli kahden, dollarin viiskymmentä
senttiä viikossa, kunnes perheen tu-
lot siten kohotetaan kolmeenkymme-
neen-kahteen dollariin viiteenkymme-
neen senttiin.

Esittäessään lakiehdotusta terveys-
aslain ja äitiysavustusasain ministe-
ri J. J. McGirr lausui: "Tämä laki-
esitys on ensimmäinen laatuaan, mitä
on missään maassa vielä tehty, ja
muut maat ovat nyt halukkaita ko-
pipoimaan tekemämme lakiesityksen.
Politiittiset vihollisemme ovat väittä-
neet, että tämä lakiesitys, jos tulee
lakiksi, tulee panemaan lapset kerjäl-
läisten asemaan, mutta on paljon pa-
rempi sentään ottaa ja kokeilla tu-
leeko niin käymään, sen sijaan, että
annamme lasten kuolla nälkään. Täl-
lä lailla ei suinkaan ole tarkoitettu
lyödyttää maamme rikkaita, ja joka-
tapauksessa ne ovat työläisperheiden
aijeita, joilla on suuret perheet eikä
sufunkaan aatelliston naisia."

**ASTORIAN LUENTOKURS-
SEILTA**

New Yorkin kurssilaiset lähettivät
toveritervehdyksen Astorian kurssi-
laille, jossa m.m. ilmoittivat, että
sikäiläiset oikeistolaiset olivat heittä-
kieläneet heidän sunnuntai-ilaksi
kurssien päättäjäisjuhla varten. To-
verit Astorian kurssilla lausuvat o-
sanotonsa ja kiitoksensa sikäiläisille
toverille sähkösanomasta, hyvin
tuntien sen vihan ja painostuksen,
jota sosialistipetturit ovat valmiit o-
sottamaan marxilaisille.

Opinnot kurseilla ovat jatkuneet
kiittävästi. Oppilaskunta on pysy-
nyt melkein täydellisenä, paitsi pa-
ria toveria, jotka työhuolen takia
olivat pakotettuja jäämään pois.

Opinnoilla käynti ja oppilaitteet
seuraaminen ovat myös olleet koko-
lailla täsmällisiä ja toverunhenki
mitä parhain on vallinnut.

Suuri on myös ollut se joukko,
joka on luentotunneilla ollut seura-
massa esitystä. Tulee ajatelleksi,
että astorialaiset todellakin on val-

**Vieläkin pakinaa Tove-
rittaren sisällöstä**

Toverittaren palstoilla on viime aikoi-
na yksi ja toinen pakinoitsija
pölynyt Toverittaren tehtävää ja mitä
sen pitäisi sisältää, tyydyttäk-
seen lukijakuntansa. Waukoganin
edustajakokouksen päätökset Tove-
rittaresta ovat saaneet lehden luki-
jakouksen ja kynällijän häiristele-
mään korviaan, mieltäsketlemään asioi-
ta. Ja se oli hyvä merkki, joka To-
verittaren menestymiselle on varsin
tärkeää ja suuriarvoista.

Minkälainen pitäisi Toverittaren
olla, että se tyydyttäisi lukijoitaan?
Siinä se pääkinä, joka on pureskel-
tavana. Ja onko sellaista lehteä o-
lemassakaan, joka tyydyttäisi kaik-
kia sen lukijoita?

Päästäksemme alkuun on ensiksi to-
deettava se seikka, että Toverittaren
lukijakunta ei ole lähimainkaan sa-
malla tasolla yhteiskunnallisissa ja
puoluekysymyksissä. Pääasiallisesti
se voidaan jakaa kahteen ryhmään:
niihin, jotka ovat puoluejohtajien
kiinteästi mukana ja niihin, jotka
vain sivusta sitä katsailevat. Näin
on kysymys jo kokoladalla helposti
ratkaistavissa.

Toverittaren sisältöä määrätessä tu-
lee ensi tilalle asetettavaksi se osa
lukijakunnasta, joka toimii puolue-
osastoissa, sillä viime kädessä tä-
mä osa on se, joka kaikissa vai-
heissa on lehden aineellinen sekä
hekinen tuki ja turva. Se on se
osa, joka lehteä levittää ja se osa,

joka toiminnallaan ja harrastuksil-
lan luo lehden pohjan ja sisällön.
Sitä varten on Toverittaren oltava
suorastaan tiedon lähteenä, lehtenä,
joka kykenee antamaan ohjeita, in-
nostusta ja virkettä yhteistoimintaa
varten. Siinä merkityksessä on leh-
den omattava aate, hänne, jonka lip-
pua se korkealla kantaa ja jonka
ympäri se kaikilla käytettävissään
olevin keinoin kutsuu työläisnaisia
yhteen rintamaan miestoverien kans-
sa. Lehdellä tulee olla selvä köyhä-
listöläinen maailmankatsomus, jonka
valossa se selvittää lukijolleen eri
yhteiskunnallisia ilmiöitä. Sen poh-
jalla se kykenee näyttämään tehtä-
vänsä työläisnaisten herättäjänä ko-
koojana ja valistajana.

Tämä tehtävä on parhaiten suori-
tettavissa seuraamalla tarkasti kansa-
välisiä luokkaliikkeitä ja eritoten
työläisnaisten osallisuutta siinä. Tie-
dot ja selostukset niistä ovat sa-
malla ohjeena ja syyäksensä yhteis-
toiminnalle, sillä tunnettuaan on,
että esimerkiksi vaikuttaa. Ne herät-
tävät harrastusta yleisiin ja kansain-
välisiin työväen rientoihin, saattavat
tarkastelemaan oloja tässä maassa ja
mieltimään yhteisten periaatteiden ja
toimintamuotojen soveltamista omaan
osastotoimintaan naisten valistami-
seksi j.n.e. Kaiken tämän ohella on
tärkeää seurata työläisnaisten he-
räämistä tässä maassa. Kaikkea tätä
on Toveritar jo hiljaksen pyrkinyt
toteuttamaan. Meidän velvollis-
uutemme on tehdä voitavamme, et-
tä se näissä pyrkimyksissään yhä
"kasvaa ja varttuu."

Yhtä tärkeää kuin on lehden lu-
kijakunnan kehittyneemmän osan
vaatimusten täyttäminen, yhtä tär-
keää on myös harrastuksen herät-
tämisen siinä osassa, joka on vielä
enemmän tai vähemmän varsinaisen
yhteistoiminnan ulkopuolella.

Tätä osaa varten Toverittaren täytyy si-
sältää kevyempää lukemista t. s. kau-
nokirjallista, jonka avulla aste-
asteelta johdetaan ajattelemaan asioita
syvällisemmin. Lukijakunnan tämän
osan valistamiseksi ovat tärkeää
myös paikkakuntakirjeet, joihin sen
vuoksi olisi kiinnitettävä erikoista
huomiota. Hyvien tai sateisten il-
mojen kertominen olisi niissä kerta-
kalkki ja hyljättävä, samoin n. k.
ukko- ja akkajuhlien, ompeluseuran
kokousten pelkkä mainitseminen, jor-
ka täyttävät vain lehden palstoja,
ilman, että niistä mitään oppii. Sen
sijaan olisi enemmän pantava painoa
siihen, mitä ohjelmaa tällaisissa tilai-
suksissa suoritetaan, missä kohden
ne ohjelmat ovat olleet vallistavia,
onko ompeluseuroilla kokouksissaan
ollut tärkeämpää kuin kahvijuttujen
kertoilamista j.n.e. Tähän tapaan
kun alamme lehtemme palstoja täy-
tää siimälläpitäen aina sitä, että
kukin kirjotus, olipa se sitte kauno
kirjallinen tai muu, totuttaa, opet-
taa ja valistaa lehden lukijoita luok-
katielaisuuteen, niin voimme sanoa,
että: sellaisen sen Toverittaren juuri
pitää ollakin täyttävänsä tehtävänsä
luokkavalistuslehtenä ja samalla tyy-
dyttävänsä lukijakuntaansa.

Apostoli.

**Toveritarta boikete-
taan**

Suomalaisessa järjestössä tapahtu-
nut hajaannus on pohjaltaan saman-
luontoinen kuin puoluehajaannukset
kaikissa maissa. Se osa järjestös-
tämme, joka on eronnut Amerikan
Sosialistipuolueesta, katsoi, että kar-
sallisuusrajat eivät merkitse mitään
silloin kun niiden vastapainoksi ase-
tetaan selvän luokkataistelun vai-
htaminen. Meillä tapahtunut ha-
jaannus on periaatteellista laatua.
Se on jakanut meidät suomalaiset
tällä mantereella samoja kuin koti-
maassammekin kahteen vastakkai-
seen leiriin: Kolmannen Internatio-
nalen vilpittömiin suosijoihin ja sen
joko tietoisin tai tiedottomiin vas-
tustajiin. Keskitietä ei ole.

Hajaannuksessa joutuivat lehtem-
mekin eri puolille tuota rajaviivaa.
Toveritarkin vanhemman veljensä
Toverin mukana joutuivat sille puolel-
le, joka myöntää Kolmannen Inter-
nationalen vallankumouksellisen köy-
hällistön ainoaksi yhdysiteeksi. Tä-
stä syystä Raivaaja on julistanut
pannaan Toverittarenkin. Ja tätä
panna-julistusta seuraavtkin jo o-
sastot. Tuoreimpana esimerkkinä lie-
nee aminittavissa New Yorkin alu-
eella olevan Newarkin osaston pää-
tös helmikuun 13 päiväältä, jolla se
hylkäsi Toverittaren 10-vuotis-julkai-
sun levittämisen pelkästään siitä
syystä, että se on itsenäisen järjes-
tön lehti. Ei ollut kysymystäkään